

DATOS IDENTIFICATIVOS

Deseño de Investigacións e Propostas Innovadoras en Ciencias Experimentais

Materia	Deseño de Investigacións e Propostas Innovadoras en Ciencias Experimentais			
Código	V02M066V01206			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Ciencias Experimentais. Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Yebra Ferro, Miguel Ángel			
Profesorado	Yebra Ferro, Miguel Ángel			
Correo-e	yebrama@edu.xunta.es			
Web				
Descripción xeral	Coñecer actividades novedosas nas Ciencias Naturais (FeQ, e BeX)			

Competencias

Código

B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudiantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplícalaa aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vai a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudiantes.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construcción dun futuro sustentable.
B8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudiante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.

B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
B10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B11	Desenvolver as funcións de titoría e orientación dos estudiantes de maneira colexiada.
C25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliação educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliação.
C28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliação das materias correspondentes á especialización.
C29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.	B1 B2 B3 B4 B10 B11 C26 C27 C28 C29 C30 D1 D2 D3
Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudiantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B10 C25 C26 C27 C29 C30 D1 D2 D3
Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudiantes.	B2 B3 B4 B5 B9 B10 C27 C28 C29 D2 D3

Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudiante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que facilten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.	B8 C27 C30 D1 D2 D3
Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.	B4 B5 B7 B8 C28 C29 D2
Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusóns e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación.	B2 B3 B7 B10 C27 D1 D2 D3
Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.	B1 B2 B8 C27
Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	B1 B2 B6 B10 C26 C30 D2
Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	B8 B10 B11 C30 D1 D2
Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios	B3 B4

Contidos

Tema	
As ideas alternativas	Metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativa.
Posibilidades das novas tecnoloxías na investigación educativa.	Proxectos educativos innovadores no ensino das ciencias
Estratexias de innovación no ensino das ciencias.	
Planificación da acción investigadora ou innovadora.	
Investigación-acción.	
Tipos de deseños de investigación.	Exemplificacíons de traballos de investigación feitos por alumnos/as deseño de traballos de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	4	20	24
Aprendizaxe baseado en proxectos	5	25	30
Traballo tutelado	3	6	9
Actividades introdutorias	3	9	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Estudo de casos	Deseño de rúbricas de avaliación de traballos de investigación realizados por estudiantes

Aprendizaxe baseado en Realizar deseños de proxectos de indagación centrados nas CC.EE.
proxectos

Traballo tutelado	Deseño de enquisas para detectar as concepcións alternativas e actividades para mudalas
Actividades intodutorias	As concepcións alternativas, os traballos de investigacións e os diagramas conceptuais nas CC.EE

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Actividades intodutorias	Clases maxiátrias na aula
Estudo de casos	Deseño e análises de casos concretos na aula de proxectos levados adiante en aulas de secundaria
Aprendizaxe baseado en proxectos	Deseño de proxectos de investigación con posibilidade de ser postos en práctica
Traballo tutelado	Realización de enquisas de ideas alternativas e deseño de actividade para mudalas

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Coñecer a problemática relacionada cos traballos de investigación na secundaria	25	B2 B3 B8 B10	C30	D1 D2 D3
Aprendizaxe baseado en proxectos	realización dun proxecto de investigación que poda porse en práctica durante o prácticun cos estudiantes	30	B2 B3 B6 B8 B10	C28 C30	D1 D2 D3
Traballo tutelado	Deseño de diagramas conceptuais para secundaria e bacharelato e preparación de probas para coñecer as ideas previas dos estudiantes en materias de ciencias experimentais	20	B1 B2 B6 B8 B10		D1 D2 D3
Actividades intodutorias	Exposición de temas pertinentes a ensinanza das ciencias experimentais facendo fincapé nas actividades innovadoras	25	B1 B2 B3 B6 B10	C28 C30	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames". Os alumnos non asistentes farán as mesmas tarefas que os asistentes pero de xeito individual

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DRIVER, R., GUESNE, E. y TIGERHIEN, A., **Ideas científicas en la infancia y en la adolescencia**, MEC /Morata, 1989

Hodson, D., **Hacia un enfoque más crítico del trabajo de laboratorio**, Enseñanza de las Ciencias, 1994

KIPNIS M. y HODFSTEIN A., **The inquiry laboratory as a source for development of metacognitive skills.**, International Journal of Science and Mathematics, 2008

Barberá, O.; Valdés, P., **El trabajo práctico en la enseñanza de las ciencias: una revisión**, Enseñanza de las Ciencias, 1996

Bibliografía Complementaria

Gilbert, J. y Watts, D., **Concepts, misconceptions and alternative conceptions: Changing perspectives in science education**, Studies in Science Education, 1983

Cañas A., Martín-Díaz M.J., Nieda J., **Competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico. La competencia científica**, Alianza Editorial, 2007

Garrido Romero J.M., Palacios F.J., Galdón Delgado, M., **Ciencia para educadores.**, Pearson / Pretince Hall, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

A Ciencia e a súa Metodoloxía para Profesorado de Educación Secundaria/V02M066V01201

As Ciencias Experimentais na Educación Secundaria/V02M066V01202

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Plan de Continxencias

Descripción

MEDIDAS *EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a *incerta e imprevisible evolución dá alerta sanitaria provocada *pola *COVID- 19, a *Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará non momento en que *as *administracións e a propia institución ou determinen *atendendo a criterios de *seguridade, *saúde e *responsabilidade, e *garantindo a docencia *nun escenario *semipresencial. Estas medidas *xa planificadas *garanten, non momento que *sexa preceptivo, ou *desenvolvemento dá docencia *dun *xeito *mais *áxil e eficaz *ao ser *coñecido de *antemán (*ou *cunha *ampla antelación) *polo alumnado e ou profesorado a través dá *ferramenta normalizada e institucionalizada dás guías docentes *DOCNET.

ADAPTACIÓN DÁS *METODOLOXÍAS

1.- *Metodoloxías docentes que se *manteñen

*Estudo de casos, *Aprendizaxe *baseado en *proxectos e ou *Traballo tutelado

2.- *Metodoloxías docentes que se modifican

*Ningunha, *faremos *as pertinentes de forma *telemática

4.- Mecanismo *non presencial de atención *ao alumnado (*titorías)

*As aulas, vos laboratorios e vos despachos *virtuais habilitados *pola *UVIGO

5.- Bibliografía adicional para facilitar a auto-*aprendizaxe

*Non modifícase salvo ou *emplego de *artigos *máis modernos que *poidan aparecer

ADAPTACIÓN DÁ *AVALIACIÓN

1.- *Probas *xa realizadas

*Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso *Proposto 00%]

*Estudo de casos 25%

*Aprendizaxe *baseado en *proxectos 30%

*Traballo tutelado 20%

Actividades *introdutorias 25%

*Mantemos ou *mesmo peso que *as *probas *xa realizadas non caso de *ter que *acollernos *ao plan de *continxencia

2.- *Probas que se modifican

*Non modifícanse *as *probas

3.- Información adicional

En principio esperamos un *desenrolo normal dá materia e non caso de *ter que *acollernos a *semipresencialidade, igual

*co curso pasado, ou *traballo *manterase dá *mesma forma salvo realizar *exposicións *telemáticas tanto doux temas

*expostos como doux *trabalos a *expor ante vos *compañeiros e ou profesor

1. A guía *docnet ten que se *axustar *á MEMORIA VERIFICADA *DO TÍTULO

2. *Haberá un único escenario alternativo non Plan de *Continxencias. Este aplicarase non caso de *situacións de *restrición temporal *na *localidade *onde localícese ou centro. Si *na guía *do curso anterior se *deseñou non plan de *continxencias un único escenario, *non *habería que *modificalo. Si contempláronse varias *opcións, *é preciso *axustalas a un único escenario. (*Polo tanto, *as guías docentes que *xa *tiveran ou Plano de *Continxencias non curso académico 2020/2021, *poderían *deixalo como está, e *as guías de *nova creación, deberán contemplar como escenario alternativo a *semipresencialidade, *entendendo como tal, a situación *na que *non poda asistir a clase presencial todo ou alumnado temporalmente.)

3. Non curso 21-22 *deixará de estar habilitada a plataforma de *teledocencia *FAITIC, *polo que *é preciso que *revisedes *as guías, e si aparece esta plataforma *nameada que a *modifiquedes por plataforma "de *teledocencia" *ou "*Movii"

4. De *facer cambios *na guía, *lembre *introducilos en ambas as *as *linguas (*galego e *castelán e, de ser ou caso, *tamén inglés). Esta *tarefa en ningún caso realizarase *dende a coordinación.
